

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Metropolis Salisbvr gensis

Continens Fvndationes Et Erectiones Monasteriorvm, Et Ecclesiarum
Collegiatarum, &c. per Boiariam, ac loca quædam vicina

Hund, Wiguleus

Monachii, 1620

Fundatores Ecclesiae Berchtesgaden.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13578

Notum sit Christi fidelibus tam futuris quam presentibus, quod Comes *Gebehardus de Sultzbach* per manus cuiusdam nobilis viri nomine *Willebalm de Gepinhaim* tradidit quandam aquam, quæ *Hallensis* dicitur, quartam partem in loco, qui dicitur *Vbütle* pro concambio vnus mansi apud *Cholntal*, & dimidij in villa quæ vocatur *Oberndorff*. Huius traditionis testes sunt, *Otto de Wildenoyva*, *Arnolt de Plezperch*, *Harint de Nanzinruth*, *Marchvart de Gehen*, *Friedrich de Rifarn*, *Lingram* & frater eius *Chunrad de Holzhusen*, *Odelrich de Ytingin*, *Chunrad de Wolfenhouen*, *Rudiger Camerarius*.

Fundatores huius Ecclesie, & cetera quæ ad locum istum pertinent, præter ea quæ præmissimus verè & facillima ratione licet cognoscere ex Priuilegiis & Monumentis publicis: eaq. suo ordine hęc recensebimus: deinde Catalogum Præpositorum, qui illi omnes, & quod quilibet eorum tempore fuerint subiungemus.

Fundatores Ecclesie Berchtesgaden.

I.

PASCHALIS, Episcopus Seruus Seruorum Dei Dilectis filiis Berengario & Cononi, &c.

Vide supra
pag. 132. b.

II.

CALIXTVS Episcopus Seruus Seruorum Dei Dilectis filiis *Eberquino* Præposito & eius fratribus in Ecclesia Sanctorum *Ioannis & Martini* quæ in *Saltzburgensi* pago, in loco videlicet qui *Berechgeresgaden* dicitur sita est regularem vitam professis, tam presentibus quam futuris in perpetuum, Præceptum Domini habemus intrare per angustam portam, quia angusta via est, quæ ducit ad vitam. Quia ergo vos o filij in Christo lectissimi per diuinam gratiam aspirati, mores vestros sub regulari vite disciplina coercere, & vt angustam ingredi valeatis portam communiter secundum Sanctorum patrum constitutionem, omnipotenti Domino deseruire proposuistis nos votis vestris paterno congratulamur affectu. Vnde etiam petitioni vestræ benignitatis debita impertientes assensum religionis propositum presentis priuilegij auctoritate firmamus. Statuimus enim vt nulli omnino hominum liceat vitæ Canonice ordinem quem professi estis in vestra Ecclesia commutare. Nemini etiam professionis vestræ facultas sit alicuius leuitatis instinctu vel arctioris religionis obsecratu sine Præpositi vel congregationis licentia de claustro discedere: quod si diu fuerit nulla eum Episcoporum, nullus abbatum, nullus monachorum, sine communium litterarum cautione suscipiat, quamdiu videlicet in Ecclesia vestra Canonici ordinis tenor domino præstante vigerit. Sane juris Ecclesiastici Sacramenta à diocesano suscipietis Episcopo: Siquidem gratiam atq; communionem Apostolicæ sedis habuerit, & si ea gratis ac sine prauitate voluerit exhibere. Alioquin liceat vobis pro eorundem Sacramentorum susceptione catholicum quæ malueritis adire antistitem. Porro loci vestri aduocatum sine Præpositi & fratrum consensu aut à fundatorum hæredibus aut quibuslibet aliis occupari omnibus prohibemus. Nulli ergo omnino hominum facultas sit, prædictam Ecclesiam temere perturbare, aut eius possessionem auferre vel ablatas retinere, minuere, aut temerariis vexationibus fatigare: sed omnia integra conseruentur eorum pro quorum sustentatione & gubernatione concessa sunt vsibus omnimodis profutura. Ad iudicium autem perceptæ huius à Romana Ecclesia libertatis aureum vnum quottannis *Lateranensi* palacio persoluetis. Si qua ergo in futurum Ecclesiastica secularisue persona, hanc nostræ constitutionis paginam sci-

ens contra temere venire tentauerit secūdo tertioque commonita, si non satisfactioe congrua emendauerit, potestatis honorisque sui dignitate carcat, reamque se diuino iudicio existeret de perpetrata iniquitate cognoscat, & à sacratissimo corpore & sanguine Dei & Domini redemptoris nostri IESV Christi aliena fiat atque in extremo examine districtæ ultioni subiaceat. Cunctis autem eidem loco iusta seruanti bus sit pax Domini nostri IESV Christi, quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant & apud districtum iudicem præmia æternæ pacis inueniant, Amen.

Locus ✕ Plumbi. Ego Calixtus Catholice Ecclesiæ Episcopus.

Datum *Laterani* per manum Grifogonij sanctæ R. E. Diaconi Cardinalis ac Bibliothecarij VII. Id. May. Indictione XIII. Incarnationis Dominicæ Anno M. C. XXII. Pontificatus autem Domini Calixti secundi PP. Anno III.

III.

INNOCENTIVS Episcopus Seruus Seruorum Dei. Dilectis filiis *Eber-
Iuvino* Ecclesiæ *Berchdesgadmensis* Præposito eiusque fratribus tam præsentibus quàm futuris regulariter subdito cœdis in perpetuū. Piæ postulatio voluntatis effectu debet prosequēte compleri, quatenus & deuotionis sinceritas laudabiliter enitescat & utilitas postulata vires indubitanter assumat. Verum tamē petitionibus illorum ampliori charitate nos oportet intendere, quorum loca in religione fundata ad jus S. R. E. specialius pertinere noscuntur. Ea propter dilecti in Domino filij, vestris iustis petitionibus clementer annuimus & præfatum beati *Petri* monasterium, in quo diuino mancipati estis officio ad exemplar prædecessorum nostrorum bo. me. *Paschalis* & *Calixti* Romanorum Pontificum sub beati *Petri* & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti priuilegio communimus statuentes, vt quasunque possessiones, quæcunque bona eadem Ecclesia in præsentiarum iuste & canonicè possidet aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis iustis modis Deo propitio poterit adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus & illibata permaneant. In quibus hæc propriis diximus exprimenda vocabulis. Silua quæ cellæ adiacet, *Niderheim*, *Sconenbere*, *Flozze*, & reliqua quæ Comes *Berengarius* & filius eius *Gebhardus*, eidem loco dederunt. Quicquid in Orientali plaga legitime possidetis, *Tetenstete* & cætera quæ *Engelwvannus*, *Heinriens* & *Bernhardus* de *Mosa*, *Willehalmus* de *Aluba* & alij vicini eorum vobis rationabiliter contulerunt, *Rotehouen* cum suis pertinentiis, *Hebingen* cum cæteris quæ *Carolus* & fratres eius vobis similiter donauerunt: Ea etiam quæ *Rudolphus* de *Lungorve* eodem modo vobis contulit. Sancimus etiam vt nulli omnino hominum liceat vitæ canonicæ ordinem, quem secundum beati *Augustini* regulam professi estis in vestra Ecclesia immutare. Nemini etiam professionis vestræ facultas sit, alicuius leuitatis instinctu vel arctioris religionis obtentu sine Præpositi vel congregationis licentia de claustro discedere: quod si discesserit nullus Episcoporum, nullus Abbatum, nullus monachorum sine communium litterarum cautione suscipiat, quamdiu videlicet in Ecclesia vestra canonici ordinis tenor Domino præstante viguerit. Sane Ecclesiastica Sacramēta à diocesano suscipietis Episcopo, siquidem gratiam atq; communionem apostolicæ sedis habuerit, & si gratis ac sine prauitate voluerit exhibere. Alioquin liceat vobis pro eorundem Sacramentorum susceptione catholicum quem malueris, adire antistitem, qui nostra auctoritate quod postulatur indulgeat. Porro loci vestri aduocatiā sine Præpositi & fratrum consensu aut à fundatorum hæredibus, aut à quibuslibet
aliis

aliis occupari omnimodis prohibemus. Si verò is cui commissa fuerit eidem Ecclesiæ grauis aut inutilis apparuerit, & secundo tertioque commonitus non emendauerit ipsum expellendi & alium idoneum loco substituendi, liberam vobis concedimus facultatem. Laborum quoque vestrorum quos propriis manibus aut sumptibus colitis, siue de nutrimentis vestrorum animalium, nullus omnino clericus aut laicus à vobis decimas exigere præsumat. Curam etiam animarum seruatorum scilicet ipsius Ecclesiæ qui intra cellam deseruiunt aut circa quam noualia excolunt cum ipsorum decimis, quemadmodum permittente Salzburgenſi Archiepiscopo hætenus habuistis, salua ipsius reuerentia de cætero vos habere concedimus. Concordiam verò litis, quæ inter vos & Bambugenses Canonicos fuerat, quemadmodum coram venerabili fratre nostro C. Salzburgenſi Archiepiscopo rationabiliter terminata est atque scripto suo firmata, ratam manere sancimus. Obeunte verò te tunc eiusdem loci Præposito vel ad alterius Ecclesiæ regimen transeunte siue tuorum, quolibet successorum, nullus ibi qualibet subreptionis astutia vel violentia substituatur vel præponatur, nisi quem fratres communi consensu aut pars sanioris consilij secundum Dei timorem & beati Augustini regulam canonicè ei provide rint eligendum. Sepulturam quoque ipsius loci liberam esse concedimus, vt eorum qui se illic sepeliri deliberauerint extremæ voluntati & deuotioni nullus obſistat, nisi fuerint excommunicati: salua tamen iustitia matricis Ecclesiæ. Decernimus ergo vt nulli omnino hominum liceat præfatam Ecclesiæ temerè perturbare, aut eius bona vel possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere seu quibuslibet indebitis exactionibus vel molestiis fatigare, sed omnia integra conseruentur eorum pro quorum gubernatione ac sustentatione concessa sunt vsibus omnimodis profutura, salua Salzburgenſis Archiepiscopi canonica iustitia. Ad iudicium autem huius à sede Apostolica perceptæ protectionis, bizantium aureum nobis nostrisque successoribus annis singulis persoluetis. Si qua ergo in futurum Ecclesiastica secularisue persona hanc nostræ constitutionis paginam sciens contra eam temere venire tentauerit, secundo tertioque commonita, si non reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se diuino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à sacratissimo corpore & sanguine Dei & Domini redemptoris nostri IESU Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subiaceat. Cunctis autem eidem loco iusta seruantibus sit pax Domini nostri IESU Christi, quatenus hic fructum bonæ actionis percipiant & apud districtum iudicem præmia æternæ pacis inueniant, Amen.

Locus plumbi appensi ✠

Ego Innocentius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus ſſs.

✠ Ego Conradus Sabinensis Episcopus ſſs.

✠ Ego Albericus Hostiensis Episcopus. ſſs.

✠ Ego Stephanus Prænestinensis Episcopus. ſſs.

✠ Ego Martinus presb. Card. tit. S. Stephani. ſſs.

✠ Ego Boetius presb. Card. tit. S. Clementis. ſſs.

✠ Ego Petrus presb. Card. tit. S. Pastoris. ſſs.

✠ Ego Hubaldus presb. Card. tit. S. Praxedis. ſſs.

✠ Ego Otto Diac. Card. S. Georgij ad velum aureum. ſſs.

✠ Ego Vassallus. Diac. Card. S. Eustachij. ſſs.

Metrop. Salzb. Tom. II.

O 2

✠ Ego

✠ Ego Petrus Diac. Card. S. Mariæ de porticu. fis.
Datum *Laterani* per manum GERALDI S. R. E. presbiteri Card. & Bibliothecarij
VI. Idus Januarij, Indictione V. Anno Dominicæ incarnationis M. C. XLI. Pon-
tificatus verò Domini PP. secundi *Innocentij* Anno XII.

III.

EVGENIVS Episcopus Servus Servorum Dei. Dilectis filiis *Hugoni* Ec-
clesiæ *Berthbergadmensis* Præposito, eiusque fratribus tam præsentib⁹ quam
futuris regulariter substituendis in perpetuum. Desiderium quod ad religionis
propositū & animarum salutem pertinere monstratur, animo nos decet libenti
cōcedere & petentium desideriis congruum impertiri suffragium. Veruntamē
petitionibus illorū ampliori charitate nos oportet intendere, quorū loca in re-
ligione fundata ad jus S. R. E. specialius pertinere noscuntur. Ea propter dile-
cti in Domino filij, vestris justis petitionibus clementer annuimus & præfatum
beati *Petri* monasterium, in quo diuino mancipati estis officio ad exemplar præ-
decessorū nostrorū felicitis memoriæ *Paschalis*, *Calixti*, & *Innocentij* Romanorū
Pontificum sub beati *Petri* & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti
privilegio cōmunimus statuentes, vt quascunque possessiones, quæcunq; bona
eadem Ecclesia in præsentiarum iuste & canonicè possidet aut in futurum con-
cessione Pontificum, liberalitate Regū, largitione Principum, oblatione fidelium,
seu aliis justis modis præstante Domino poterit adipisci, firma vobis, vestrisq;
successoribus & illibata permaneant. In quibus hæc propriis duximus exprimē-
da vocabulis, Siluam quæ cellæ adiacet, *Niderheim*, *Sconenberg*, *Flozæ*, & reliqua
quæ Comes *Berengarius* & filius eius *Gehardus*, eidem loco dederunt. Quicquid
in Orientali plaga legitime possidetis, *Tetensteten* & cætera quæ *Engelwranus*,
Heinricus & *Bernhardus* de *Mosa*, *Guillelmus* de *Huba* & alij vicini eorum vobis ra-
tionabiliter contulerunt, *Rotehouen* cum suis pertinentiis, *Hebingen* cum cæte-
ris quæ *Carolus* & fratres eius vobis similiter donauerunt. Ea etiam quæ *Rodolphus*
de *Lungorve* eodem modo vobis contulit. *Fronchouen* & cætera quæ *Wolfrigel*
& frater eius *Tiemo* de jure suo vobis dederunt. Sancimus etiam vt nulli homi-
num liceat vitæ canonicæ ordinem, quem secundum beati *Augustini* regulam
professi estis, in vestra Ecclesia immutare. Nemini etiam professionis vestræ
facultas sit alicuius leuitatis instinctu vel arctioris religionis obtentu sine Præ-
positi vel cōgregationis licentia de claustro discedere. Quod si discesserit nullus
eū Episcoporum, nullus Abbatum, nullus monachorum sine cōmunium litte-
rarum cautione suscipiat, quamdiu videlicet in Ecclesia vestra canonici Ordinis
tenor Domino præstante viguerit. Sane Ecclesiastica Sacramenta à Diocesano
suscipietis Episcopo, siquidem gratiam atque communionem Apostolicæ sedis
habuerit & si ea gratis ac sine prauitate voluerit exhibere. Alioquin liceat
vobis pro eorundem sacramentorum susceptione Catholicum quem maluerit-
is adire antistitem. Qui nostra fultus auctoritate quod postulat indolge-
at. Porro loci vestri aduocatiā sine Præpositi & fratrum cōsensu aut à
fundatorum hæredib⁹ aut à quibuslibet aliis occupari omnimodis prohibemus.
Si verò is cui commissā fuerit eidem Ecclesiæ grauis aut inutilis apparuerit &
secundo tertio uè commonitus non emendauerit, ipsum expellendi & alium
idoneum loco suo substituendi liberam vobis concedimus facultatem. La-
borum quoque vestrorum, quos propriis manibus aut sumptibus colitis, siue
de nutrimentis vestrorum animalium nullus omnino Clericus, aut Laicus à
vobis decimas exigere præsumat. Concordiam verò litis quæ inter vos & *Bam-
burgenses* canonicos fuerat, quæadmodū coram venerabili fratre nostro *Conrado*
Salzbur-

Salzburger Archiepiscopo rationabiliter terminata est ratam manere sancimus. Obeunte verò te nunc eiusdem loci Præposito vel ad alterius Ecclesiæ regimen transeunte, siue tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet subreptionis astutia vel violentia substituatur vel præponatur. nisi quem fratres communi consensu aut pars sanioris consilij secundum Dei timorem & beati *Augustini* regulam canonicè prouiderint eligendum. Sepulturam quoq; ipsius loci liberam esse concedimus, vt eorum qui se illic sepeliri deliberauerint extremæ voluntati & deuotioni nullus obsistat, nisi fuerint excommunicati: salua tamen iustitia matricis Ecclesiæ. Decernimus ergo vt nulli omnino hominum liceat præfatam Ecclesiam temere perturbare, aut eius bona vel possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare. Sed omnia integra conseruentur eorum pro quorum gubernatione & sustentatione concessa sunt vsibus omnimodis profutura. Salua sedis Apostolicæ auctoritate & *Salzburger* Archiepiscopi canonica iustitia. Ad indicium autem huius à sede Apostolica perceptæ protectionis bizantium aureum nobis nostrisque Successoribus annis singulis persoluetis. Si qua ergo in futurum Ecclesiastica secularisue persona hanc nostræ constitutionis paginam sciens contra eam temere venire tentauerit, secundo tertioque communita, si non reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se diuino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à sacratissimo corpore ac sanguine Dei & Domini nostri Iesv Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subiaceat. Cunctis autem eidem loco iusta seruantibus, sit pax Domini nostri Iesv Christi, quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum iudicem præmia æternæ pacis inueniant Amen. Amen. Amen.

Locus plumbi appensi.

Ego Eugenius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus ss.

✠ Ego Conradus Sabinensis Episcopus ss.

✠ Ego Gregorius presb. Card. tit. Calisti ss.

✠ Ego Hubaldus presb. Card. tit. S. Ioan. & Pauli ss.

✠ Ego Otto Diac. Card. tit. S. Geor. ad velum aureum ss.

✠ Ego Guido Diac. Card. S. Cosmæ & Damiani ss.

✠ Ego Octavianus Diac. Card. S. Nico. in carc. Tul. ss.

✠ Ego Guido in Romana Ecclesia altaris minister indignus ss.

✠ Ego Gregorius Diac. Card. S. Angeli ss.

✠ Ego Berardus Diac. Card. S. R. E. ss.

Datum *Viterbi* per manum Roberti S. R. E. presb. Cardinalis & Cancellarij VII.

Idus Octobris, Indictione VIII, Incarnationis Dominicæ Anno M. C. XLV.

Pontificatus verò Domini *Eugenij* III. PP. Anno primo.

V.

ADRIANVS Episcopus Seruus Seruorum Dei. Dilectis filiis *Henrico* Ecclesiæ *Perthesgadmen* Præposito eiusque fratribus tam presentibus quam futuris regulariter substituendis in perpetuum. Religiosis votis annuere & ea operis exhibitione complere officium nos inuitat suscepti regiminis & ordo videtur exigere rationis. Veruntamè petitionibus illorum ampliori charitate nos oportet intendere quorum loca in religione fundata ad ius sanctæ Romanæ Ecclesiæ specialius pertinere noscuntur. Ea propter dilecti in Domino filij, vestris iustis postulationibus clementer annuimus & præfatam beati *Petri* monasterii

um in quo diuino mancipati estis obsequio ad exemplar prædecessorum nostrorum felicitis memorie *Paschalis*, *Calixti*, *Innocentij* & *Eugenij* Romanorum, Pontificum sub beati *Petri* & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti priuilegio communimus statuentes, vt quascunque possessiones, quæcunque bona eadem Ecclesia in præsentiarum iuste & canonicè possidet aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis iustis modis præstante Domino poterit adipisci, firma vobis vestrisque successoribus & illibata permaneant. In quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis. Siluam quæ cellæ adiacet & jus foresti cum cæteris quæ à lectissimo filio nostro F. Romanorum Imperatore pietatis intuitu vobis concessa noscuntur & eius priuilegio confirmata. *Niderheim*, *Sconenberg*, *Flozæ*, & reliqua quæ Comes *Berengarius* & filius eius *Gebhardus*, eidem loco dederunt. Quicquid in Orientali plaga legitime possidetis, *Tetensteten* & cætera quæ *Engelvranus*, *Heinricus* & *Bernhardus* de *Mosa*, *Wilhelmus* de *Fluba* & alij vicini eorum vobis rationabiliter contulerunt, *Rotehouen* cum suis pertinentiis, *Hebingen* cum cæteris quæ *Carolus* & fratres eius vobis similiter donauerunt. Ea etiam quæ *Rodolphus* de *Longorve* eodem modo vobis contulit. *Fronchouen* & cætera quæ *Wolf Trigel* & frater eius *Tiemo* de iure suo vobis dederunt. Sancimus etiam vt nulli omnino hominum liceat vitæ canonicæ ordinem, quem secundum beati *Augustini* regulam professi estis, in vestra Ecclesia immutare. Nemini etiam professionis vestræ facultas sit alicuius leuitatis instinctu vel arctioris religionis obrentu sine Præpositi vel congregationis licentia de claustris discedere. Quod si discesserit, nullus eum Episcoporum, nullus Abbatum, nullus Monachorum sine communium litterarum cautione suscipiat, quamdiu videlicet in Ecclesia vestra canonici Ordinis tenor Domino præstante vigerit. Sane Ecclesiastica Sacramenta à Diocesano suscipietis Episcopo, siquidem gratiam atque communionem Apostolicæ sedis habuerit & si ea gratis ac sine prauitate voluerit exhibere. Alioquin liceat vobis pro eorundem sacramentorum susceptione Catholicum quem malueritis adire antistitem, qui nostra fultus auctoritate quod postulatur indulgeat. Porro loci vestri aduocatiam sine Præpositi & fratrum cōsensu aut à fundatorum heredibus aut à quibuslibet aliis occupari omnimodis prohibemus. Si verò is tibi commissus fuerit eidem Ecclesiæ grauis aut inutilis apparuerit & secundo tertione comonitus non emendauerit, ipsum expellendi & aliud idoneum loco suo substituendi liberam vobis concedimus facultatem. Noualium quoque vestrorum, quos propriis manibus ac sumptibus colitis, siue de nutrimentis vestrorum animalium nullas omnino Clericus, aut Laicus à vobis quid exigere præsumat. Concordiam verò hęc quæ inter vos & *Bamburgē*, canonicos fuerat, quæadmodum coram venerabili fratre nostro *Conrado Salzbürgensi* Archiepiscopo rationabiliter terminata est, ratam manere sancimus. Obiunte verò te nunc eiusdem loci Præposito vel ad alterius Ecclesiæ regimen transeunte, siue tuorum quolibet successorum, nullus tibi qualibet subreptionis astutia vel violentia substituatur vel præponatur, nisi quem fratres comuni consensu aut pars sanioris consilij secundum Dei timorem & beati *Augustini* regulam canonicè prouiderint eligendum. Sepulturam quoque ipsius loci liberam esse concedimus, vt eorum qui se illic sepeliri deliberauerint extremæ voluntati & deuotioni nullus obsistat, nisi fuerint excommunicati, salua tamen matricis Ecclesiæ iustitia. Decernimus ergo vt nulli omnino hominum liceat præfatam Ecclesiam temere perturbare, aut eius possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare. Sed omnia integra conseruentur eorum pro

pro quorum gubernatione & sustentatione concessa sunt vsibus omnimodis; profutura, salua sedis Apostolicæ auctoritate & *Salzburgernsis* Archiepiscopi canonica iustitia. Ad iudicium autem huius à sede Apostolica perceptæ protectionis bizantium r. aureum nobis nostrisq; successoribus annis singulis persoluetis. Si qua ergò in futurum Ecclesiastica secularisue persona hanc nostræ cõstitutionis paginam sciens contra eam temere venire tentauerit, secundo tertioque cõmonita, si non satisfactione cõgrua emendauerit potestatis honorisq; sui dignitate careat, reamq; se diuino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à sacratissimo corpore ac sanguine Dei & Domini nostri Iesv Christi aliena fiat, atque in extremo examine diuinæ vltioni subiaceat. Cunctis autem eisdem loco iusta seruantibus, sit pax Domini nostri Iesv Christi, quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum iudicem præmia æternæ pacis inueniant Amen. Amen. Amen.

Locus plumbi appensi ✠

Ego Adrianus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus ffs.

✠ Ego Hubaldus presb. Card. tit. S. Praxedis ffs.

✠ Ego Bernhardus presb. Card. tit. S. Clementis ffs.

✠ Ego Octavianus presb. Card. tit. S. Cæciliæ ffs.

✠ Ego Ioan: presb. Card. S. Ioan. & Pauli tit. Pamachij ffs.

✠ Ego Ildebrandus presb. Card. Basilicæ XII. Apost. ffs.

✠ Ego Otto Diac. Card. S. Georg. ad velum aureum ffs.

✠ Ego Tacintus Diac. Card. S. Mariæ in Cosmydin ffs.

✠ Ego Boso Diac. Card. S. Cosmæ & Damiani ffs.

✠ Ego Albericus Diac. Card. S. Adriani ffs.

Datum Laterani per manum Rolandi S. R. E. presb. Cardinalis & Cancellarij III. Kal. Ianuarij, Indictione VI, Anno M. CLVII. Pontificatus verò Domini *Adriani* PP. III. Anno III.

VI.

INNOCENTIVS Episcopus Seruus Seruorum Dei. Dilectis filiis *Hugoni* Ecclesiæ *Berthbergadmensis* Præposito, eiusque fratribus tam præsentibus quàm futuris regulariter substituendis in perpetuum. Religiosis votis annuere & ea operis exhibitione complere officium nos inuitat suscepti regiminis & ordo videtur exigere rationis. Veruntamen petitionibus illorum ampliori charitate nos oportet intendere, quorum loca in religione fundata ad jus S. R. E. specialius pertinere noscuntur. Ea propter dilecti in Domino filij, vestris iustis petitionibus clementer annuimus & præfatum beati *Petri* monasterium in quo diuino mancipati estis obsequio ad exemplar prædecessorum nostrorum felicitis memoriæ *Paschalis*, *Calixti*, *Innocentij* secundi, *Eugenij*, *Adriani*, Romanorum Pontificum sub Beati *Petri* & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti priuilegio communimus statuentes vt quascunque possessiones quæcunque bona eadem Ecclesia in præsentiarum iuste & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum vel Principum, oblatione fidelium, seu alijs iustis modis, præstante Domino poterit adipisci, firma vobis, vestrisq; successoribus & illibata permaneant. In quib⁹ hæc propriis duximus exprimenda vocabulis, Siluam quæ cellæ adiacet & jus foresti cum cæteris quæ à claræ memoriæ F. Romanorū Imperatore pietatis intuitu vobis concessa esse noscuntur & eius priuilegio confirmata *Niderheim*, *Geberischefurt*, *Scomnberg*, *Flozzo* & reliqua quæ Comes *Berengarivus* & filius eius *Geberhardus* eidem

o 4

loco

loco dederunt, quicquid in orientali plaga legitime possidetis *Widenbach, Haffeheim, Tetensteten* & cætera quæ *Engelrvanus, Henricus & Bernhardus de Mosa, Wilhelmus de Huba* & alij vicini eorum vobis rationabiliter contulerunt. *Kotehouen* cum suis pertinentiis, *Eberberch, Hebingen* cum cæteris quæ *Carolus & fratres eius* vobis similiter donauerunt. Ea etiam quæ *Rodolphus de Longorve* eodem modo vobis contulit. *Fronehouen* & cætera quæ *Wolff Trigel & frater eius Tiemo* de jure suo vobis dederunt, *Hallerdorff, Nuzzedorff, Lutterbach, Gisligen, Rubelstorff, Geinge, Murheim*, & jus patronatus in Ecclesijs *Tugelsal, Teterloch, Sancti Gearij Hufen Arnoue, Tetensteten, Pombinchen* cum possessionibus & pertinentiis suis. Sancimus etiam vt nulli omnino hominum liceat vitæ canonicæ ordinem, quem secundum beati *Augustini* regulam professi estis in vestra Ecclesia immutare. Nemini etiam professionis vestræ facultas sit alicuius leuitatis instinctu vel arctioris religionis obtentu sine Præpositi & congregationis licentia de claustro discedere: quod si discesserit, nullus eum Episcoporum, nullus Abbatum, nullus Monachorum sine communium literarum cautione suscipiat, quamdiu videlicet in Ecclesia vestra canonici ordinis tenor Domino præstante vigerit. Sane Ecclesiastica sacramenta à Diocesano suscipietis Episcopo, siquidem gratiam atque communionem sedis Apostolicæ habuerit, & si ea gratis ac sine prauitate voluerit exhibere. Alioquin liceat vobis pro eorundem Sacramentorum susceptione catholicum quem malueritis adire antistitem, qui nostra fultus auctoritate, quod postulatur impendat. Porro loci vestri aduocatiā sine Præpositi & fratrum consensu aut a fundatorum hæredibus, aut à quibuslibet alijs occupari omnimodis prohibemus. Si verò is cui commissā fuerit eidem Ecclesiæ grauis aut inutilis apparuerit & secundo tertioque commonitus non emendauerit, ipsum expellendi & alium idoneum loco suo substituendi liberam vobis concedimus facultatem. Noualium quoque vestrorum quæ proprijs manibus aut sumptibus colitis, siue de nutrimentis animalium vestrorum nullus omnino clericus ac laicus à vobis decimas exigere præsumat. Concordiam verò litis quæ inter vos & *Bamburgenfes* Canonicos fuerat, quemadmodum coram bonæ memoriæ *Conrado Salzburgen*. Archiepiscopo rationabiliter terminata est, ratam manere sancimus. Obeunte verò tenuncius eiusdem loci Præposito, vel ad alterius regimen Ecclesiæ transeunte, siue tuorum quolibet successorum nullus tibi qualibet subreptionis astutia seu violentia substituatur vel proponatur, nisi quem fratres communi consensu aut pars sanioris consilij secundum Dei timorem & beati *Augustini* regulam Canonice prouiderint eligendum. Sepulturam quoque ipsius loci liberam esse concedimus, vt eorum qui sepeliri illic deliberauerint extremæ voluntati & deuotioni nullus obsistat, nisi fuerint excommunicati vel nominatim interdicti, salua tamen iustitia illarum Ecclesiarum à quibus mortuorum corpora assumuntur. Decernimus ergo vt nulli omnino hominum liceat præfatam Ecclesiam temere perturbare, aut eius possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare: sed omnia integra conseruentur eorum pro quorum gubernatione ac sustentatione concessa sunt vsibus omnimodis profutura. Salua sedis Apostolicæ auctoritate & Salzburgenfis Archiepiscopi canonica iustitia. Ad indicium autem huius à sede Apostolica perceptæ protectionis bizantium vnū aureum nobis nostrisque successoribus annis singulis perfoluetis. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica secularisue persona hanc nostræ constitutionis paginam sciens contra eam temere venire tentauerit, secundo tertioque commonita, nisi reatum suum cõgrua satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se diuino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à

& à sacratissimo corpore & sanguine Dei & Domini redemptoris nostri IESU Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subiaceat. Cunctis autem eidem loco jura seruantibus sit pax Domini nostri IESU Christi, quatenus hic fructum bonæ actionis percipiant & apud districtum iudicem præmia æternæ pacis inueniant, Amen, Amen, Amen.

Locus plumbi ✠

Ego Innocentius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus ffs.

- ✠ Ego Petrus Portuensis & S. Rufinæ Episcopus ffs.
- ✠ Ego Ioannes Sabinensis Episcopus. ffs.
- ✠ Ego Nicolaus Tusculanensis Episcopus. ffs.
- ✠ Ego Guido Prænestinus Episcopus. ffs.
- ✠ Ego Conthius tit. S. Laurentij in Lucina presb. Card. ffs.
- ✠ Ego Concinius S. Ioan. & Paul. presb. Card. tit. Pamachij ffs.
- ✠ Ego Leo tit. S. Crucis in Ierusalem presb. Card. ffs.
- ✠ Ego Rogorius tit. S. Anastasiæ presb. Card. ffs.
- ✠ Ego Gregorius S. Georij ad velum aureum Diac. Card. ffs.
- ✠ Ego Ioannes S. Mariæ in via lata Diac. Card. ffs.
- ✠ Ego Guala S. Mariæ in porticu Diac. Card. ffs.
- ✠ Ego Pelagius S. Lucie ad * solis Diac. Card. ffs.

Datum *Laterani* per manum Ioannis S. Mariæ in Cosmedin Diac. Card. S. R. E. Cancellarij XVII. Cal. Ianuarij, Indictione XIII. Incarnationis Dominicæ, anno M. CCVIII, Pontificatus verò Domini *Innocentij* PP. III. Anno XII.

VII.

INNOCENTIVS Episcopus Seruus Seruorum Dei. Dilectis filiis Abbati de *Mansé* Archipresbitero de *Grusen* & Decano de *Laißen* *Salzburgernsis* diocesis, salutem & Apostolicam benedictionem. Lecta nobis dilectorum filiorum fratrum *Berthegadmensis* Cænobij conquestio patefecit, quod C. miles *Salzburgernsis* diocesis compellens ipsorum homines secularia subire iudicia antiquo jure ipsorum Ecclesiæ derogando contra iustitiam infert eis molestias & grauamen. Ideoque discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatenus dictum militem vrab ipsorum molestatione indebita conquiescat, monitione præmissa per censuram Ecclesiasticam, appellatione remota cogatis. Nullis lictis veritati & iustitiæ præjudicantibus à sede Apostolica impetratis. Quod si nõ omnes his exequendis poteritis interesse, duo vestrũ ea nihilominus exequantur. Datum *Rome* apud S. *Petrum* XII. Cal. Maij. Pontificatus nostri anno nono.

VIII.

INNOCENTIVS Episcopus Seruus Seruorum Dei. Venerabili fratri Episcopo *Brixinensi* & dilectis filiis Abbati de *Seruchen* & Archipresbitero de *Gruga* *Salzburgernsis* diocesis salutem & Apostolicam benedictionem. Dilecti filij Capitulum *Berthegadmensis* Cænobij, sua nobis querimonia declarant, quod venerabilis frater noster *Salzburgernsis* Archiepiscopus quoddam prædium quod nobiles vir C. de *Melingis* pro damnis, quæ præfato monasterio intulerat, eidem in vltima voluntate legauit, contra iustitiam distulit assignare. Quocirca discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatenus partibus conuocatis audiat causam, & appellatione remota sine debito terminetis facientes quod decreueritis per censuram Ecclesiasticam firmiter obseruari. Testes autem qui

qui fuerint nominati si se gratia, odio, vel timore subtraxerint simili districtio-
ne, appellatione cessante cogatis veritati testimonium perhibere. Quod si
non omnes his exequendis potueritis interesse duo vestrum ea nihilominus exe-
quantur. Datum *Rome* apud sanctum *Petrum* XII. Cal. May, Pontificatus no-
stri anno nono.

IX.

INNOCENTIVS Episcopus Servus Servorum Dei. Dilectis filiis Præposito
& Canonicis *Berthsgadmen*, salutem & Apostolicam benedictionem. Licet
olim inter *Salzburgensem* Ecclesiam & Canobium vestrum super *Salina* apud
Toual questio mora & deducta in audienciam coram bon. memoriæ *Al. Salzbur-*
gensis Archiepiscopo ex tenore facti per Ecclesiæ vestræ & alterius Præpositos
compromissi ab eodem Archiepiscopo per panam ab vtraque parte arbitrio
constituto sub tali forma fuerit postquam solenniter terminata quod Archie-
piscopus vnam partem, capitulum *Salzburgense* aliam, vos autem tertiam habe-
retis: tamen vestro procuratore & *Salzburgensi* Præposito in nostra præsentia
constitutis, idem Præpositus *Salzburgensis* Ecclesiæ nitebatur per restitutionis
beneficium sopitam discordiam iterum excitare. Cum autem Ecclesiæ ves-
træ procurator se ipsi opponeret aduersarium, vtrique parti dilectum filium
nostrum *Guid. tit. S. Mariæ trans tyberim* presbyterum Cardinal. concessimus au-
ditorem, coram quo cum esset inter eos aliquandiu disputatum veritate sibi ne-
gotij plenius patefacta nobis ea quæ partes in sua præsentia duxerant propo-
nenda retulit fideliter & prudenter. Cum autem per eius relationem nos facti
certitudinem haberemus, habito fratrum nostrorum consilio, præfatum arbi-
trium quod à partibus receptum extitit & seruatum, decernimus inuiolabiliter
obseruandum. Datum *Rome* apud *S. Petrum* VI. Cal. May, Pontificatus nostri an-
no nono.

X.

INNOCENTIVS Episcopus Servus Servorum Dei. Venerabili fratri *
Episcopo & dilectis filiis Scholastico *Frisingen* & plebano in Conuen. *Frisingen*.
dioc. salutem & Apostolicam benedictionem. Suam ad nos dilecti filij Præposi-
tus & Capitulum *Berthsgatmens.* querimoniam destinarunt quod Præpositus &
Capitulum *Salzburgen* eos censu cuiusdam foresti ac rebus aliis cõtra iustitiam
spoliarunt. Ad hæc procurator prædictorum Præpositi & Capituli *Salzburge.*
proposuit &c. quod minime eodem censu spoliarunt eosdem, imo idem Præpo-
tus & Capitulum *Berthscamen Salzburgen.* dioc. eis super eodem foresto ad eos de
jure spectante iniuriosi sunt plurimum & molesti illud cõtra iustitiam vsurpan-
tes. Adiecit præterea procurator prædictus quod præfati Præpositus & Capitulum
Berthscamen. super Archidiaconatu *Salzburgen.* & rebus aliis appellatione con-
tempta quæ ab vtraq; parte ad sedem Apostolicam fuerat interposita contra ip-
sos apud nobile virum ducẽ *Austriæ* iniustam deposuere querelam ipsosq; mul-
tipliciter molestando fecerunt quod totum vinum eorum de vno anno in ipsi-
us fuit Ducis terra detentum in ipsorum graue dispendium & grauamen. Quia
verò nobis non constitit de præmissis, discretionis vestræ per Apostolica scripta
mandamus quatenus euocatis qui fuerint propter hoc euocati & auditis hic in-
de propositis quod iustum fuerit, appellatione postposita decernatis, facientes
quod decreueritis per cõsuram Ecclesiasticam firmiter obseruari, nullis litteris
veritati & iustitiæ præiudicantibus à sede Apostolica impetratis. Quod si non
omnes his exequendis potueritis interesse, tu frater Episcopo cum eorum altero
ea nihilominus exequaris. Datum *Rome* apud *S. Petrum* II. Non. Martij, Pontifi-
catus nostri anno decimo.

INNO-

XI.

INNOCENTIVS Episcopus Servus Servorum Dei. Dilectis filiis de inferio-
ri *Alta* & de *Rota* Abbatibus & Fr. Plebano de *Innechouen Pataviens.* & *Frisingens.*
Diocesis. Salutem & Apostolicam benedictionem. Ad audientiam nostram
Præposito ac fratribus *Pertsegadmens.* cōquerentibus est delatum, quod Præpo-
situs & Canonici *Salzburgens.* super possessionibus & rebus aliis damna eis gra-
uia & iniurias intulerunt, & adhuc inferre non cessant. Quocirca discretioni
vestræ per Apostolica scripta mandamus quatenus partibus conuocatis audia-
tis hinc inde proposita, & quod iustum fuerit, appellatione postposita, statuatis
facientes quod statueritis per censuram Ecclesiasticam firmiter obseruari. Te-
stes autem (& cætera) vt supra. Datum *Laterani* V. Non. May. Pontificatus nostri
anno decimo.

XII.

INNOCENTIVS Episcopus Servus Servorum Dei. Dilectis filiis Præposi-
to & Capitulo *Pertsegadmens.* Salutem & benedictionem. Solet annuere sedes
Apostolica piis votis & honestis petentium precibus fauorem beneuolum im-
pertiri. Ea propter dilecti in Domino filij, vestris iustis postulationibus incli-
nati, concessionem super libera iurisdictione secularium personarum infra ter-
minos in vestris privilegiis comprehensos degentium, quam claræ memoriæ
Heinric. Imperator Ecclesiæ vestræ fecit ac charissimus in Christo filius *Otto* suc-
cessor illius postmodum confirmavit, prout in eorum autentico plenius conti-
netur sicut piè ac provide facta est vobis & per nos eidem Ecclesiæ autoritate
Apostolica confirmamus & præsentis scripti patrocinio communimus. Nulli
ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis infringere,
vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit,
indignationem omnipotentis Dei & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ei-
us se noverit incursum. Datum *Laterani* XIV. Cal. Ianua. Pontificatus nostri
anno duodecimo.

XIII.

HONORIVS Episcopus Servus Servorum Dei. Dilectis filiis *Salzburgens.*
& *Garfens.* Præpositis Dioc. *Salzburgens.* & Decano *Salzburgens.* Salutem &
Apostolicam benedictionem. Querelam dilectorum filiorum Præpositi & Ca-
pituli *Bertegesmens.* recepimus continentem quod *Vlricus* Clericus de *Aichen*
Ratisbonens. Dioc. super Ecclesia eorum de *Pubenchirchen* & rebus aliis
eisdem. Ideoque discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus quate-
nus partibus conuocatis audiatis causam, & cæt. Datum *Romæ* apud S. *Petrum*
XI. Cal. Iunij, Pontificatus nostri anno tertio.

XIII.

GREGORIVS Episcopus Servus Servorum Dei. Dilectis filiis *Henrico* Ec-
clesiæ *Bercherecadmensis* Præposito, eiusq; fratribus tam præsentibus quam
futuris regulariter substituendis in perpetuum. Religiosis votis annuere & ea operis
exhibitione complere, officium nos inuitat suscepti regiminis & ordo videtur
exigere rationis. Veruntamen petitionibus illorū ampliori charitate nos oportet
intendere, quorum loca in religione fundata ad ius sanctæ *Romanæ* Ecclesiæ
specialius pertinere noscuntur. Ea propter dilecti in Domino filij vestris iustis
postulationibus clementer annuimus, & præfatum beati *Petri* Monasterium
in quo diuino mancipati estis obsequio ad exemplar prædecessorū nostrorum
felicis

felicis memorie Paschalis, Calixti, Innocentij secundi, Eugenij, Adriani & Innocentij tertii Romanorum Pontificum, sub beati Petri & nostra protectione suscipimus & presentis scripti privilegio communimus. Statuentes vt quascunq; possessiones, quecunq; bona eadem Ecclesia in presentiarum iuste & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis iustis modis prestante Domino poterit adipisci, firma vobis vestrisq; successoribus & illibata permaneant. In quibus hæc propriis vocabulis duximus exprimenda. Siluam quæ cellæ adiacet & jus Foresti cum cæteris (vt supra in priuil. Adriani Papæ & aliorum de verbo ad verbum.) Sane ecclesiastica sacramenta à diocæsano suscipietis Episcopo, siquidem gratiam & communionem apostolicæ sedis habuerit, & si ea gratis ac sine prauitate voluerit exhibere. Alioquin liceat vobis pro eorundem sacramentorum susceptione Catholicum quæ malueritis adire antistitem, qui nostra fultus auctoritate quod postulabatur indulgeat. Cum autem generale interdictum terræ fuerit liceat vobis clausis januis, exclusis excommunicatis & interdictis, non pulsatis campanis, suppressa voce diuina summa officia celebrare, dummodo causam non dederitis interdicto. Porro loci vestri & omnium prædiorum vestrorum aduocatum & cæter: (vt supra in aliis priuil. iisdem formalibus verbis continetur.) Decernimus ergo vt nulli omnino hominum liceat præfatam Ecclesiam temere perturbare, aut eius possessiones auferre, vel ablatas retinere. (& cæter.) Ad iudicium autem huius à sede Apostolicâ perceptæ protectionis bizantium vnum aureum nobis nostrisq; successoribus annis singulis persolueris. Si qua igitur in futurum ecclesiastica secularisue persona hanc nostræ constitutionis paginam sciens contra eam temere venire tentauerit, secundo tertioque communita nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis honorisq; sui dignitate careat, reamq; se diuino iudicio existeret de perpetrata iniquitate cognoscat, & à sacratissimo corpore & sanguine Dei & Domini nostri Iesu Christi aliena fiat atq; in extremo examine districtæ subiaceat vltioni. Cunctis autem eidem loco sua iura seruantibus sit pax Domini nostri Iesu Christi, quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum iudicem præmia æternæ pacis inueniant. Amen, Amen, Amen.

Locus plumbi pendens ✠

Ego Gregorius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus sfs.

✠ Ego Thomas tit. S. Sabinae presb. Card. sfs.

✠ Ego Bartholomæus S. Potentianæ presb. Card. tit. pastoris sfs.

✠ Ego Sigenbaldus tit. S. Laurentij in Lucina presb. Card. sfs.

✠ Ego Stephanus S. Adriani Diac. Card. sfs.

✠ Ego Reinerus S. Mariæ in Cosmedin. Diac. Card. sfs.

✠ Ego Petrus S. Georgij ad velum aureum Diac. Card. sfs.

✠ Ego Ramaldus S. Eustachij Diac. Card. sfs.

✠ Ego Otto S. Nicolai in carcere Tulliano Diac. Card. sfs.

Realin, Datum Reat. per manum Martini S. R. E. Vice Cancellarij VI. Idus May, Indictione prima, Incarnationis Dominicæ anno M. CCXXVIII. Pontificatus vero Domini Gregorij PP. VIII. anno II.

XV.

GREGORIVS Episcopus Seruus Seruorum Dei, dilectis filiis Decano & Thesaurario Salzburgensib; & Priori de Ratenhaslach, Salzburgens. Dioc. Salutem & Apo-

& Apostolicam benedictionem. Præpositus & Capitulum de *Persgaden* sua nobis conquestione monstrarunt, quod H. miles de *Ramsaue Frisingen*. Dioc. eis super villa de *Windepach* & aliis eorum possessionibus damna graua & iniurias irrogauit. Ideoq; discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatenus partibus conuocatis audiatis causam, & appellatione remota, sine debito terminetis facientes quod statueritis per censuram Ecclesiasticam firmiter obseruari. Testes autem, & cæt. Datum *Laterani VII. Cal. Nouem. Pontificatus nostri anno primo.*

XVI.

GREGORIVS Episcopus Seruus Seruorum Dei. Dilectis filiis Præposito & Capitulo Ecclesiæ de *Berchtesgadine*, ord. S. *Augustini* Salutem & Apostolicam benedictionem. Cum à nobis petitur quod iustum est & honestum, tam vigor æqualitatis quam ordo exigit rationis, vt id per sollicitudinē officij nostri ad debitum perducatur effectum. Ea propter dilecti in Domino filij vestris iustis postulationibus grato concurrentes assensu hospitale à *Ellingen* vobis à clara memoriæ *Friderico* & *Henrico* Romanorum Imperatoribus fundatoribus eius pia liberalitate collatum, prout in eorum literis dicitur plenius contineri: sicut illud iuste ac pacifice possidetis vobis, & per nos Ecclesiæ vestræ auctoritate Apostolica confirmamus, & presentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis infringere & cæt. Dat. *Reat. VI. Non. May*, Pontificatus nostri anno secundo.

XVII.

GREGORIVS Episcopus Seruus Seruorum Dei. Abbati de *Serffen*, Præposito de *Chemsee*, Decano de *insula monialium Salzburgen*. Dioc. Salutem & Apostolicam benedictionem. Dilecti filij Præpositus & Capitulum *Berthescamens*, nobis conquerendo monstrarunt quod *Conradus* & quidem alij *Frisingen*. Dioc. in H. eorum Canonicum Dei timore postposito manus iniicientes temere violentas ei quosdam equos & res alias contra iustitiam abstulerunt, alias ei damna graua & iniurias irrogando. Ideoq; discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatenus si de iniectioe manuum vobis constiterit violenta dictos sacrilegos tam diu, appellatione remota excommunicatos publice nunciatis & faciatis ab omnibus arctius euitari, donec passo iniuriam satisfecerint competenter, & cum vestrarum testimonio litterarum ad sedem venerint Apostolicam absoluendi. Super aliis vero partibus conuocatis audiatis causam & appellatione remota, sine debito terminetis facientes quod decreueritis per censuram Ecclesiasticam firmiter obseruari. Testes autem qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore, subtraxerint per censuram eandem appellatione remota & cæt. Dat. *Reat. V. Cal. May*. Pontificatus nostri anno secundo.

XVIII.

INNOCENTIVS Episcopus Seruus Seruorum Dei. Dilectis filiis Præposito & Conuentui Ecclesiæ *Perthesgadmen*. Ord. S. *Augustini* *Salzburg*. Dioc. ad Roman. Ecclesiam nullo medio pertinentis, salutem & Apostolicam benedictionem. Cum à nobis petitur quod iustum est & honestum, tam vigor æqualitatis quam ordo exigit rationis, vt id per sollicitudinem officij nostri ad debitum producat effectum. Ea propter dilecti in Domino filij vestris iustis postulationibus gratia concurrentes assensu omnes libertates & immunitates à prædecessoribus nostris Pontificibus Romanæ Ecclesiæ vestræ concessas; nec non

libertates & exemptiones secularium exactio-
num à Regibus & Principibus vel
aliis Christi fidelibus rationabiliter vobis indultas auctoritate apostolica con-
firmamus, & præsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino
hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis infringere, vel ei ausu te-
merario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem
omnipotentis Dei & beatorum *Petri & Pauli* Apostolorum eius se noverit in-
cursum. Datum *Neapoli* VIII. Cal. Decembris, Pontificatus nostri anno duo-
decimo.

XIX.

ALXANDER Episcopus Servus Servorum Dei. Dilecto filio Præpo-
sito Ecclesiæ S. *Petri de Berthsgaden*, ord. S. *Augustini Salzburgen*, dioc. Salu-
tem & Apostolicam benedictionem. Cum in Prælatorum ornatu decoro Ec-
clesiæ decorentur, & ipsorum maioritas verius attendatur, in eorum honorifi-
centia grandiori quandoque Romanus Pontifex ipso præuenit priuilegio gra-
tiæ singularis. Ut igitur eo gratiosior habearis, quo potioribus offerri cogno-
ueris, apostolicæ sedis donis ac Ecclesiæ S. *Petri de Berthsgaden*, utpote Ro-
manæ Ecclesiæ censuali ut asseris, quam gaudere volumus prærogatiua gratiæ
specialis in Prælati sui decencia iocundetur utendi mitra & annulo ac sandalijs
tibi tuisque Successoribus auctoritate præsentium liberam concedimus facul-
tatem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis
infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præ-
sumpserit, indignationem omnipotentis Dei & beatorum *Petri & Pauli* Apo-
stolorum eius se noverit incursum. Datum *Neapoli* II. Idus Ianuarij, Ponti-
ficatus nostri anno primo.

XX.

GREGORIVS Episcopus Servus Servorum Dei. Dilectis filiis Præposito
& Conuentui Monasterij de *Perthesgaden*, ordinis S. *Augustini, Salzburgen*,
dioc. Salutem & Apostolicam benedictionem. Solet annuere sedes apostoli-
ca his votis & honestis petentium precibus fauorem beneuolum impartiri. Ea
propter dilecti in Domino filij vestris iustis postulationibus grato concurren-
tes assumpsit omnes libertates & immunitates à prædecessoribus nostris Ro-
manis Pontificibus, siue per priuilegia, seu indulgentias alias vobis seu mona-
sterio vestro concessas, nec non libertates & exemptiones secularium exactio-
num à Regibus & Principibus vel aliis Christi fidelibus rationabiliter vobis &
monasterio prædicto indultas sicut eas pacificè ac justè obtinetis vobis, & per
vos eidem monasterio auctoritate apostolica confirmamus, (& cæ. ut supr.
num. 8. *Innocentij* PP.) Datum *Lugduni*. Idus Maij, Pontificatus nostri anno ter-
tio.

XXI.

CLEMENS Episcopus Servus Servorum Dei. Dilecto filio Abbati Mona-
sterij in *Tegernsee, Frisingen*, dioc. Salutem & Apostolicam benedictionem.
Conquesti sunt nobis dilecti filij Prepositus & Conuentus Monasterij *Berchtes-
gaden*, per Prepositum soliti gubernari, ord. S. *Augustini, Salzburgen*, diocesis,
quod *Syfridus* dictus *Fraunberger*, & *Thomas* dictus *Frauenberger* loci *Frisingen*, dio-
ces. super terris, debitis, possessionibus, & rebus aliis injuriantur eidem. Ideo-
que discretionis tuæ per apostolica scripta mandamus, quatenus partibus con-
uocatis, audias causam, & appellatione remota, debito fine decidas, faciens quod
decreueris per censuram ecclesiasticam firmiter obseruari. Testes autem qui
fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint censura simili ap-
pellatione cessante compellas veritati testimonium perhibere. Datum *Auinion*,
III. Cal. Nouemb, Pontificatus nostri anno nono.

XXII.

XXII.

CLEMENS Episcopus Seruus Seruorum Dei. Venerabili fratri Episcopo *Augusten.* Salutem & Apostolicam benedictionem. Ad audientiam nostram peruenit, quod tam dilecti filij Præpositus & Cōuentus monasterij *Berthesgaden.* per Præpositum soliti gubernari, ordinis S. *Augustini Salzbürgen.* dioc. quàm prædecessores eorum decimas, terras, domos, vineas, prata, pascua, nemora, molendina, giringias, possessiones, iura, jurisdictiones, & quædam alia bona ipsius monasterij, datis super hoc litteris confectis & inde publicis instrumentis interpositis iuramentis, factis renuntiationibus, & pœnis adiectis in grauem ipsius monasterij læsionem, nonnullis clericis & laicis aliquibus eorum ad vitam, quibusdam verò ad non modicum tempus, & alius perpetuo ad firmam vel sub censu annuo concesserunt, quorū aliqui dicuntur super his confirmationis literas in forma comūni à sede Apostolica impetrasse. Quia verò nostra interest super hoc de oportuno remedio prouidere, fraternitati tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus ea quæ de bonis ipsius monasterij per concessiones huiusmodi alienata inueneris illicite vel distracta, non obstantibus literis, instrumentis, iuramentis, renuntiationibus, pœnis, & confirmationibus supra dictis, ad jus & proprietatem eiusdem monasterij legitime reuocare procures. Contradictores per censuram Ecclesiasticam appellatione postposita compescendo. Testes autem, & cæt. Datum *Auinionis* III. Cal. Iunij, Pontificatus nostri anno X.

XXIII.

GREGORIUS Episcopus Seruus Seruorum, dilectis filiis Præposito & Cōuent. monasterij in *Berchesgaden.* Cum à nobis petitur quod iustum est & honestum, tam vigor æquitatis quàm ordo exigit rationis, vt id per sollicitudinem officij nostri ad debitum perducatur effectum. Ea propter dilecti in Domino filij vestris iustis postulationibus grato concurrentes assensu omnes libertates & immunitates à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus siue per privilegia seu alias indulgentias vobis & monasterio vestro concessas nec non libertates & exactiones à Regib⁹ & Principibus vel aliis Christi fidelibus rationabiliter vobis & monasterio prædicto indultas, sicut eas iuste & pacifice obtinetis, vobis, & per vos eidem monasterio auctoritate Apostolica confirmamus & præsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis infringere & cæt. Dat. *Roma* ad Sanctum Petrum II. Non. Aprilis, Pontificatus nostri anno VII.

XXIV.

MARTINVS Episcopus Seruus Seruorum Dei. Dilecto filio Præposito Ecclesiæ *Frisingen.* Salutem & Apostolicam benedictionem. Dilectorum filiorum Præpositi & Cōuentus monasterij in *Berchestagaden.* ordinis S. *Augustini.* per Præpositum soliti gubernari, *Salzbürgen.* dioc. precibus inclinati, præsentium tibi auctoritate mandamus quatenus ea quæ de donis ipsius monasterij alienata inueneris, vel distracta ad jus & proprietatem dicti monasterij legitime reuocare procures. Contradictores per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita compescendo. Testes autē qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint, censura simili appellatione cessante, compellas veritati testimonium perhibere. Dat. *Mantue* XVI. Cal. Febr. Pontificatus nostri an. 2.do

XXV.

MARTINVS Episcopus Seruus Seruorum Dei. Dilecto filio Præposito Ecclesiæ S. *Viti* extra muros *Frisingen.* Salutem & Apostolicam benedictionem.

Métrop. Salub. Tom. II.

R 2

Ad

Ad audientiam nostram peruenit, quod tam dilecti filij, Præpositus & conuentus monasterij in *Berchtesgaden*, ordinis S. Augustini per Præpositum soliti gubernari *Salzburgen*. dioc. quam prædecessores eorum qui fuerunt pro tēpore, census, decimas, redditus, terras, domos, vineas, possessiones, grangias, piscarias, castra, casalca, prata, pascua, stagna, lacus, nemora, molendina, officia, thelonia, vada, iura, iurisdictiones, & quædam alia bona ipsius monasterij datis super his litteris exinde publicis instrumentis, interpositis, iuramentis factis renunciationibus, & pœnis adiectis ad grauem ipsorū Præpositi & Conuentus monasterij læsionem nonnullis clericis & laicis aliquibus tempus, &c. (vt supra nom. de verbo ad verbum) Datum *Florentia* VIII. Calend. Februar; Pontificatus nostri anno 3.

XXVI.

NICOLAUS Episcopus Seruus Seruorum Dei, dilectis filiis Præposito & Conuentui Monasterij S. Petri in *Perchtersgaden*. salutem & apostolicam benedictionem, Cum à nobis petitur quod iustum est & honestum, tam vigor æquitatis quam ordo exigit rationis, vt id per sollicitudinē officij nostri ad debitum perducatur effectum. Ea propter dilecti in domino filij, vestris iustis postulationibus grato concurrentes ad sensu vestras personas & loca in quibus diuinis estis obsequiis mancipati cum omnib. bonis quæ in præsentiarum rationabiliter possidetis & in futurum iustis modis præstante domino poteritis adipisci sub beati Petri protectione suscipimus atq; nostra omnesque libertates & immunitates à prædecessorib. nostris Romanis Pontificibus, siue per priuilegia & alias indulgentias nobis & dicto monasterio concessas, nec non libertates & exemptiones secularium exactionum à Regibus & Principib. aut aliis Christi fidelib. vobis & eidem monasterio rationabiliter indultas, specialiter autē decimas, terras, piscarias, possessiones, domos, prata, pascua, & alia bona ad dictum monasterium spectantia, sicut ea omnia iustè & pacificè possidetis, vobis & per vos eidē monasterio auctoritate apostolica confirmamus & præsentis scripti patrocinio priuilegio comunimus, salua in prædictis decimis moderatione cōcilij generalis. Nulli ergò omnino hominum liceat hanc paginā nostræ confirmationis & commonitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autē hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum *Romæ* apud S. Petrum anno incarnationis Millesimo quadrigesimo, quinquagesimo tertio, Calēd. Ianuar. Pontificatus nostri anno quarto.

XXVII.

NOS Ioannes Dei & apostolicæ sedis gratia Abbas monasterij *Mellicensis* ad eandem sedem nullo medio pertinentis, *Patauien*. dioc. recognouimus per præsentis litterarum S^mi in Christo Patris & DD. nostri DD. *Calixti* diuina prouidētia Pape tertij eius vera bulla plūbea in cordula rubei croceiq; coloris more Romanæ curiæ impenden. bullatam nobis fuisse exhibitā rogatisq; perattente quatenus eandem conspicerē & perlegere eiusque nostræ considerationis dare recognitionem & transumptum & vidimus pie ac fideliter dignaremur. Nos igitur precib. huiusmodi utiq; iustis pariter & rationabilib. deuotè annuentes ante prolatā litteram sanam & integram non vitiatā, non cancellatam, neq; in aliqua sui parte suspectam conferimus: quam quidem transumi fecimus eo modo de verbo ad verbum, Cuius tenor sequitur & est talis,

CALIXTIVS Episcopus Seruus Seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam,
Et

Et si cunctis personis atq; locis ecclesiasticis ne indebitis molestiis agitentur defensionis presidio assistere teneamur, illis tamē specialius & efficacius adesse nos conuenit qui sub suauī contēplationis iugo alūssimo famulantes & sub speciali beati *Petri* & apostolicæ sedis protectione existentes, eidē sedi in signū subiectionis ac defensionis huiusmodi præstatione annui census obnoxij fore dignoscuntur. Sane pro parte charissimi in Christo filij nostri *FridERICI* Romanorū Imperatoris semper Augusti nobis fuit expositū, quod licet monasteriū *S. Petri in Berchtersgaden* Ordinis *S. Augustini* Canonici Regulariū *Salzburgē*. dioc. quod ab eiuſdē Imperatoris prædecessoribus Romanorū Regibus & Imperatoribus de bonis & redditibus Imperij solemniter ac magnificē dotatum fuit in huiusmodi suæ erectionis primordio sub *B. Petri* Apostolicæ sedis protectione specialiter receptum & ab omni iurisdictione ordinarū apostolicæ Cameræ adhuc hodie inter alia exemptū & censuale censumq; huiusmodi retroactis in signū huiusmodi subiectionis semper temporib; continuo persoluisse reperitur. Quia tamē dictū monasteriū à certis aāis vltra in huiusmodi sua primæua fundatione, & libertate nō permansisse sed in aliena potius hoc est Archiepiscoporū *Salisburgen*. potestaté & subiectionē redactum fuisse comperitur, præsertim ab eo tempore, circa quod quidā *Peregrinus* Archiepiscopus *Salisburgen*, illud anteq; plures annos sibi ac suæ mensæ Archiepiscopali à sede apostolica vniri & incorporari obtinuerat, cuius incorporationis prætextu idem Archiepiscopus & sui successores præfatū monasterium cum omnib; suis priuilegijs, iurib; redditibus, & pertinentiis aliquamdiu in sua potestate tenuerunt & habuerūt, quousq; vniō & incorporatio huiusmodi apud sedē apostolicā per quendam Præpositum tunc existentē fuerunt iusticia mediante retractata & nihil? huius etiā occasione differentia præfatū monasterium post longas tribulationes & guerras quas pro huiusmodi libertate ac bonorū & reddituū suorum recuperatione perpeſsum est per viā transactionis & concordia inter Archiepiscopum & Præpositum pro tempore exilientes & eorum capitula tunc factas in quadam magna & notabili sumā pecuniarum remansit obligatum, propter quod certa ipsius bona, redditus & introitus fuerunt dicto Archiepiscopo & suis successorib; certis modis impignorata, quæ ijdē Præpositus & Capitulum ab eo tempore circa nequaq; in integrum recuperare, neq; etiam se se in huiusmodi exemptionis ac libertatis statu & quasi possessione quemadmodū manutenerē potuerunt. Modo cum dilecti filij *Bernhardus* Præpositus, Decanus, & capitulum eiusdem monasterij pro recuperatione dictorum bonorū & reddituū plurimū intenti existant, & ob hæc in presentiarū tam hic in nostra quā dicti Imperatoris curia cum venerabili fratre nostro *Sigismundo* Archiepiscopo *Salzburgensi* diuersis litigijs & questionibus sint inuoluti timeantq; ex hoc à jam dicto Archiepiscopo suisq; successoribus & eorū Officialibus indebitē molestari in tantum quod sua & dicti monasterij iura, redditus, & libertatem eō minus requirere valeant pariter & defensare, præsertim cum supradicta exemptionis & libertatis priuilegia quæ ipsi & eorū prædecessores ab apostolica Sede super hoc habuisse dignoscuntur in dicti monasterij status & libertatis suppressione distracta atq; deperdita esse præsumantur. Quare nobis pro parte ante dicti Imperatoris fuit humiliter supplicatum, quatenus prædicti monasterij ac personarū illius statui super præmissis de benignitate apostolica oportune prouidere & ea seu eas præmissorum occasione à præfati Archiepiscopi ac suorum successorum & Officialium iurisdictione de nouo eximere, & per literas nostras gratiosē priuilegiare dignaremur.

Nos igitur præmissis omnibus & singulis diligenter consideratis & præsertim

Metrop. Salisb. Tom. II.

P. 3

atten-

attendentes quod dictum monasteriū in Registris exemptorū Cam^æ Ap^æ ac censum eiusdem quæ accurate videri & inspicere fecimus, & sit nobis per dilectū filium *Lodovicum* tit. *S. Laurentij in Damaso* presbyterum Cardinalem *Cameranum* nostrum de super facta plena fides specialiter insertum atque designatum reperitur, censumque huiusmodi eidem monasterio impositum, & nobis ac Romanæ Ecc^æ debitum prædecessoribus nostris semper dicantur persoluisse: præfati etiam Imperatoris suæ & Imperij in hoc non mediocriter interesse prætendentis, utpote in quo dicti monasterij temporalitates & regalia quib. ab eodem Imperio est dotatū & fundatum tanq. bona feudalia dependere & à Prælati eiusdem monasterij à dicto Imperatore & suis antecessorib. recognita ab ipsis quoque de eisdē in uestiti fore dignoscuntur precibus & instantia inclinati exemptionem ac subiectionem huiusmodi, si qua antiquitus fuisse dignoscitur auctoritate apostolica tenore præsentium ex certa scientia confirmamus, approbamus, & iuribus subsistere decernimus, nec non pro potioris cautelæ suffragio monasterium prædictū, vna cum altero monasterio monialiū & hospitali dicto priori monasterio annexis, ac Præpositum, Conuentus, moniales, personas, & alia huiusmodi cum omnibus eorum membris, bonis mobilibus & immobilibus, præsentibus & futuris ab omni iurisdictione, dominio & potestate Archiepiscopi *Salzburgen*: nunc & pro tēpore existentis, nec non quorumcumq. aliorum iudicum ordinariorum, eorumq. vicariorum & officialium penitus & omnino auctoritate & supradictis de nouo eximimus, & liberamus, ac sub *B. Petri* protectione suscipimus atq. nostra ita quod Archiepiscopus ordinarius & alij quicūque, etiam ratione delicti contractus res vbicunq. comittatur, delictum iniatur, contractus aut res ipsa consistat, nullam in eos & ea, tanquā prorsus exemptos ex exempta, iurisdictionem, dominium, potestatem, seu superioritatem aliquam exercere aut excommunicationis, suspensionis, vel interdicti seu alias sententias promulgari possint quoquo modo decernentes ex nunc omnes & singulos processus, sententias, censuras, & pœnas, quos & quas in Præpositum & Conuentus Priorissam, moniales, personas, monasteria, hospitale & membra huiusmodi haberi & promulgari nec non totum, & quicquid secum à quoquā, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter attentari contigerit, irrita & inania nulliusq. existere firmitatis. Non obstantib. felicis recordationis Innocentij Papæ IV. prædecessoris nostri circa exemptos quæ incipit volentes & alius apostolicis constitutionib. cæterisq. contrariis quibuscunq. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, approbationis, exemptionis, deliberationis, susceptionis, & constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei & beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum *Rome* apud *S. Petrum*, anno incarnationis dominicæ millesimo quadringentesimo quinquagesimo quinto, Cal: *Octob.* Pontificatus nostri anno primo. In quorum omnium & singulorum robur euidensque testimonium præmissorū Nos *Ioannes* Abbas præfatus præsens transumptum, quod alias *Vidimus* dicitur, fecimus, & illud nostri sigilli maioris sub appensi munitione comuniri. Datum in prædicto nostro monasterio *Mellicen.* 20. die mensis Augusti 1457.

XXVIII.

SIXTVS Episcopus *Seruus Seruorum Dei*. Dilectis Præposito & Conuentui Monasterij *S. Petri in Berchtergaden*. per Præpositū soliti gubernari, Ord. *S. Aug. Salzburgensis* dioc. salutem & apostolicam benedictionem. Cum à nobis petitur quod iustum est & honestum, tam vigor æquitatis quam ordo exigit rationis ut id per sollicitudinem officij nostri ad debitum perducatur effectum. Ea propter dilecti in domino filij vestris iustis postulationibus grato concurrentes assensu

ſenſu perſonas veſtras & locum in quo diuino eſtis obſequio mancipati cum omnibus bonis quæ in præſentiarum rationabiliter poſſidetis, aut in futurum iuſtis modis præſtante domino poteritis adipiſci ſub *B. Petri* protectione ſuſcipimus atque noſtra; omnes quoque libertates & immunitates à prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus ſiue per priuilegia vel alia indulta vobis & monaſterio veſtro conſeſſas, nec non libertates & exemptiones ſecularium exactio- num à Regib. & Principib. ac aliis Chriſti fidelib. vobis & eidem monaſterio ra- tionabiliter indultas; ſpecialiter autē decimas, primitias, cenſus, fructus, reddi- tus, terras, piſcarias, campos, molendina, iura, iurisdictiones, aliaq; mobilia & im- mobilia bona ad dictum monaſterium legitime ſpectantia, ſicut ea omnia iuſtè & pacificè poſſidetis vobis & per vos, eidem monaſterio auctoritate apoſtolica confirmamus, & præſentis ſcripti patrocinio communimus. Salua in prædictis decimis moderatione Concilij generalis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrę confirmationis & communitationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit indignationem omnipotentis Dei & beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit in- curſurum. Datum *Rome* apud S. Petrum, anno Incarnationis dominicę 1486. Non: Octobris. Pontificatus noſtri anno decimo.

XXIX.

GREGORIUS Episcopus Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei me- moriam, omnium ſaluti paterna charitate intenti inter tam multa pietatis officia, quę nos pro munere noſtro conuenit exercere ſacra interdum loca ſpe- ciali priuilegio inſignimus, vt inde fidelium animarum ſaluti amplius conſu- latur. Quocirca vt Eccleſia monaſterij loci *Bertergaden.* ordinis S. *Auguſtini* Ca- nonicorum regularium *Salzburgen.* dioc. duodecim vt minimum Canonicoꝝ, ſa- cerdotum ibi jugibus ſacrificiis domino ſamulantium numero referta, nec ſi- mili vſque adhuc priuilegio decorata, & in ea altare S. *Crucis* quod non eſt ma- ius hoc ſpeciali dono illuſtretur auctoritate nobis à domino tradita concedi- mus, vt quories ab aliquo dictę Eccleſię ſacerdote duntaxat, miſſa defuncto- rum ad prædictum altare celebrabitur, pro anima cuiuſcunq; fidelis quę Deo in charitate coniuncta ab hac luce migrauerit, ipſa de theſauro Eccleſię indul- gentiam conſequatur, quatenus Domini noſtri Ieſu Chriſti, & beatiffimę Vir- ginis Marię, beatorum Apoſtolorum Petri & Pauli aliorumque Sanctorum om- nium mentes ſuffragantibus à purgatorij pœnis liberetur. Datum *Rome* apud ſanctum Petrum, anno Incarnationis dominicę 181. decimo Cal. Aprilis, Pon- tificatus noſtri anno decimo.

XXX.

GREGORIUS PP. xiv. Dilecti filij ſalutem & apoſtolicam benedictio- nem. Expoſcit tuę deuotionis ſinceritas & religionis promeretur honeſtas, quod & te qui Princeps Imperij exiſtis, quemque ſpeciali dilectione proſequi- mur, & monaſterium prædictum dignis honoribus attollamus. Ne itaque con- tingat iuniores tui monaſterij Canonicos huc & illuc cum periculo cauſa ſuſci- piendi minores ordines vagari, prouidere volentes tuis in hac parte ſuppli- cationib. inclinati, ac de conſilio venerabilium fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium ſuper regularium reformatione deputatorum, quibus hoc negotium examina- dum madauimus, tibi duntaxat vt oēs & ſingulos prædicti monaſterij iuniores ca- nonicos aliàs ad idoneos ad quatuor minores ordines promouere ſeu eos il- lis cõferre, nec nõ corporalia & alia ornamenta altarum ac quęcunq; paramē- ta ſacerdotalia benedicere liberè & licitè valeas ac ſi munus benedictionis ſuſ- cepiſſes apoſtolica auctoritate tenore præſentium licentiã & facultatem conce- dimus. Non obſtantibus quibusuis conſtitutionib. & ordinationib. apoſtolicis cęteris-

ceterisq; contrarijs quibuscunq;. Datum *Roma* apud Sanctum *Petrum* sub an-
nulo Piscatoris die XII. May. M. D. LXXXII. Pontificatus nostri anno X.

Solutio exemptionis Apo-
stolicæ.

XXXI.

IN nomine Domini Amen. Anno à Natiuitatis eiusdem 1419. Indictione duo-
decima, die verò octaua mensis Aprilis, Pontificatus Ser^mi in Christo Patris &
Domini nostri, Domini Martini diuina prouidentia Pape quinti, anno secun-
do. Coram venerabili Patre Domino *Petro* Preposito in *Berchtersgaden* *Salzbur-*
gen. dioc. meique Notarij publici & testium infra scriptorum presentia persona-
liter constituti, prouidi & discreti viri *Heinricus Reichenbach*, & *Nicolaus Amman*
nunciij & factores nobilis domini *Havvpponis* sacri Romani Imperij Marscalci ad
infra scripta per Serenissimum Principem dominum *Sigismundum* Romanorum
Regem & executores eidem Regi occasione decimarum per dictum dominum
nostrum Papam concessarum à sede apostolica specialiter deputati producentes
litteras sigillo præfati Marscalci roboratas, quarum tenor per omnia sequitur in
hæc verba. *Ich Haupt zu Wappenheim des heiligen Römischen Reichs Erbmarschalch/
Bekenn hiemie offentlich mit dem Brieff/ze.*

Post quarum quidem litterarum exhibitionem prænominati nunciij requi-
suerunt supradictum D. *Petrum* Præpositum in *Berchtersgaden* vt supradictas de-
cimas nomine præfati D. Regis ipsius nuncijs ad hoc ante dictorum domini Re-
gis & Marscalci specialia mandata habentib. traderet & assignaret offerentes se
ad quietandum & liberandum & eius conuentum eundem dominum *Petrum*
præpositum de solutione huiusmodi decimæ melioribus modo & forma quib.
possent. Et tunc memoratus dominus *Petrus* in *Berchtersgaden*, habito super hoc
consilio maturo supradictis nuncijs tradidit & assignauit pro se & suo Conuen-
tu singulisq; personis Ecclesiasticis quas factum huiusmodi cõcernit quadraginta
floreos ducatos & Vngaros boni auri & iusti ponderis realiter & cū effectu. De
quib. quidē 40. florenis supradicti *Hainricus Reichenpach* & *Nicolaus Ammā*, nunci-
cij per ipsos perceptis & integraliter solutis meliorib. modo & forma quib. po-
tuerunt memoratum D. *Petrum* Præpositum in *Berchtersgaden*. & alios prædictos
quietauerunt, absoluerunt, & liberauerunt per pactum expressam huiusmodi
decimam per eosdem nuncios leuatam ulterius non petendo neq; exigendo mo-
do quocunq;. Super quib. omnib. præfatus dominus *Petrus* Præpositus petiit
sibi & alijs quorum interest vnum vel plura publica instrumenta per me Nota-
rium publicum infratm. Acta sunt hæc *Salzburge* in Curia siue domo habita-
tionis venerabilis patris domini, domini *Ioannis* Prepositi & Archidiaconi Eccle-
siæ *Salzburgenfis*, sub anno, Indictione, die mensis, Pontificatus quib. supra. Præ-
sentib. venerabilib. viris dominis *Ioanne Ebsler*, *Ioanne Mendorffer*, & *Laurentio*
Liechtenberger Canonicis Ecclesiæ *Salzburgen.* & Magistro *Iodoco Gassal-*
de Decretorum Doctore pluribusq; alijs fide dignis testibus *Salzburgen.* dioc.
ad præmissa vocatis specialiter atq; rogatis.

Et ego *Fridericus Schuel* de *Pfarkirchen* clericus *Patauiensis* dioc. publicus
imperiali auctoritate Notarius, quia dictorum florenorum solutioni & quietatio-
ni omnibusq; alijs & singulis præmissis dum sic vt præmittitur agerentur & fie-
rent, vna cum prænominatis testib. præsens interfui eaq; sic fieri vidi & audiui.
Ideoq; loco præsens publicum instrumentum confeci, scripsi, & subscripsi, & in
hanc publicam formam redegi, signoque & nomine meis solitis & consuetis
signaui rogatus & requisitus in fidem & testimonium omnium & singulorum
præmissorum.

IN